

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 81 |

פרשת בחוקתי תשפ"ב

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

פרשת בחוקתי

"ונתתי את שמיכם כברזל ואת ארצכם כנחושה"

פרש"י: אבל משה תיקן להם לאמר 'שמיכם כנחושה' שהוא מזיע, 'והארץ כברזל' שאינו מזיע ונשמרים הפירות ואינן מרקיבין, אבל כאן נאמר 'שמיכם כברזל' שאינו מזיע 'וארצכם כנחושה' שמזיע ונרקבים הפירות, ע"ש ובפי תבוא דברים כ"ח כ"ג. אמר הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זצ"ל הכוונה, שבפרשת בחוקתי כתיב שיהיו השמים כברזל שאינו מזיע, והיינו שלא יהיה להם שום אתערותא מלעילא לתשובה רק שיצטרך להיות מקודם באתערותא דלתתא, וזהו והארץ מזיעה כנחושת, אבל משה תיקן להם שיהיו השמים מזיעין כנחושת והיינו שיבוא להם אתערותא דלעילא אף שהארץ אינה מזיעה כברזל, היינו אף שאין להם אתערותא דלתתא מכל מקום יבוא להם בתחילה אתערותא דלעילא.

(אמרי קדוש)

"בשעה שהר"א הגדול אמר 'אין כאלוקינו ירדו כל פמליא של מעלה לראותו'

אוהל ציונו הקדוש של הרה"ק
ה'חוחה' מלובלין זי"ע"א

מסכת חיים

המשך פרקי חיייו של הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע

"אם כך", נענה המגיד, "אם רבי אהרן יכול לשמור על המנורה, יכול הוא גם לשמור על האנשים. ילכו כל בני העיר לבית המדרש וינצלו".

למה רגשו גויים

רבינו הבין כי המגיד העמים עליו את המשימה הגדולה - להציל את כל בני העיר. מיד שלח לרבו את בקשתו שעל כל פנים יסייע בידו, אך אדהכי והכי נכנסו הפורעים לעיר, כשחברותיהם שלופות בידיהם. מיד נעמד רבינו בפתח בית המדרש וקרא בקול רעש גדול "למה רגשו גויים" (תהלים ב, א). בשומעם זאת נפל פחד נורא על הפורעים, והם עזבו הכל וברחו להם.

מעשה זה סופר ע"י הרה"ק רבי אהרן מטשרנוביל זי"ע (בן בתו של רבינו). היה זה כאשר בביתו נאווה קודש בטשרנוביל נערך חיפוש מטעם הרשות, ונמצא בו ספר שהיה אסור להחזיקו עפ"י חוקי הממשלה, והיה צפוי לו פסק דין חמור מאד. החסידים רצו לתת כסף כדי לשחד את השופטים, אך הר"א לא הסכים, אמנם לבסוף ראו שאין ברירה אחרת ונתנו סכום כסף כדי לבטל המשפט, ואמר הר"א: בוודאי אם הייתי כמו זקני הק' לא הייתי מפחד מהם, וסיפר את המעשה הנזכר [כתבי המשב"ק הרה"ק ר' ישראל בנימין גלייברמן ז"ל]

יורד חדרי בטן

עוד מסופר (כתבי הרה"צ ר' מנשה הכהן רחנפלד ז"ל): בהיות המגיד מסטעפין זי"ע בשנות אברכותו, הגיע לבית מדרשו של המגיד ממעזריטש זי"ע, וראה שם אחד שהיה מתפלל מעוטר בשני זוגות תפילין יחד, ושאל מי הוא זה, אמרו לו ששמו ר' לוי יצחק, לימים הרב מבארדיטשוב. אח"כ ראה אברך אחד עומד מן הצד במזרח ומתפלל, וכל מלה ששמע ממנו הי' חותך את מעיו ויורד לחדרי בטנו, ושאל גם עליו, אמרו לו שהוא רבינו הגדול זי"ע (בכתבי הר"מ ברנשטיין ז"ל: המגיד מסטעפין אמר על אדמו"ר הק' ר"א הגדול זצ"ל: מיר האבין גזעהן א יונגער-מאן דאווענען, האט ער אונז אלע גלידער צו שניטיץ).

בתיקון השטריימל

היה זה בראש חודש, והמנהג היה שהש"ץ המתפלל מוסף לובש שטריימל. כשהגיעו למוסף רמזו לרבינו שיתפלל לפני התיבה, אך כובע השטריימל לא נמצא אז בין אנשי החבריא. המגיד מסטעפין, שאכן היה עמו שטריימל קפץ על המציאה, והביא לרבינו את השטריימל שלו. נאה היה והדור, אך חסרון אחד היה לו, שהאומן שהתקינו לא היה איש טהור, ובכל פעם שחבשו עלו ברעיוני מחשבות זרות ל"ע. קיווה המגיד, כי עתה, עם שימושו את רבינו, יבוא השטריימל על תיקונו. לאחר התפילה שאל רבינו על כך את המגיד מסטעפין. והוסיף בהבטחה שמהיום והלאה לא ירגיש כבר שום הטרודות בלבישת השטריימל.

עשירי קודש

גדול ונערץ היה רבינו הגדול בבית המגיד. סיפורי הודים נחלקו לדורות מתקופת שהותו בצל רבו יחד עם בני חברי קדישא. מסופר (בכתבי הרה"ח ר"מ ברנשטיין ז"ל הי"ד), כי תלמידי הרב המגיד נ"ע היו מתאספים לחדר רבם הק' בכל יום, והקפידו שהנוכחים ימנו מגין שלם לאמירת אין כאלוקינו וכו'. יום אחד התאספו לאמירת אין כאלוקינו, אך חסר היה עשירי למגין. החוחה מלובלין צוק"ל שהיה אז צעיר לימים, ביקש להצטרף עמהם, אך המגיד הק' לא הסכים לכך לכתחילה, באמרו שאין זה לטובתו, אולם חלף זמן, ואף אחד מהתלמידים המקורבים לא נמצא כדי להשלים את המגין. בלית ברירה צירפו את החוחה הק' למגין העשרה.

כרוז משמיא

התחילו לומר "אין כאלוקינו" ורבינו, הר"א הגדול, קפץ בהתפשטות ודביקות גדולה קפיצה אחת עד הספסל. באמרו "אין כאדוננו" קפץ בשנית עד השולחן, ב"אין כמלכנו" קפץ עד תקרת הבית. למראה מחזה זה התעלף החוחה הק' ונפל לארץ. בני חברי העירוהו מעלפונ, והפטירו לפניו בטענה, על אשר התאמץ כ"כ בבקשות לקבלו אל תוך החדר, באמרם אליו "אז מיא הייטש נישט, דארף מען נישט גיין" (אם לא מצווים, אין צריכים ללכת). השיב להם החוחה בלש"ק: גיין, נישט דערפאר (היינו, לא מפני המחזה אשר נראה בחדר בראותו את רבינו קופץ לגובה רב כל כך התעלף), נאהר בשעת עהר (רבינו) האט גיזאגט אין כאלוקינו וכו' יצא כרוז למעלה שילכו לראות איך ילוד אשה נותן שבח והודאה לבורא עולם, וירדו כל הפמליא של מעלה לראות, ולכך התעלפתי...

המנורה הטהורה

עוד מעשה מופלא מסופר: הרב המגיד ביקש שיעשו לו "הענג לייכטער" - מנורה התלויה בתקרה, לנרות שבת קודש, בת שישים נרות. רבינו מיהר לקיים רצון רבו, אסף מעות וסידר מנורה נאה כרצון רבו.

לימים נודע כי גייסות מגיעים לעיר. חרדה אחזה בכל. אותם גייסות היו ידועים באכזריותם, וכבר הספיקו לערוך פוגרומים בכמה קהילות ולבזוז ולרצוח. בני מעזריטש החלו מתכוננים בחשש לבאות. באו להמגיד והודיעו שהפורעים נמצאים סמוך ממש לגבולות מעזריטש. מיד הורה המגיד לציבור להתחבא, ולהטמין את החפצים היקרים. לקחו את הספר תורה והטמינוהו, ואז נגשו אל המנורה היקרה התלויה בבית המדרש, ובקשו לפרק אותה ולהטמינה גם כן, אלא שכאן זעק לעברם רבינו: "מי הוא זה אשר מעז בנפשו לגעת במנורה של הרבי?"

חזרו להמגיד הק' ואמרו שרבינו מפריע את עבודתם. אין הוא מרשה לטפל במנורה ולהחביאה כיאות.

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

יבוא השלישי ויבקש להפיס את דעת רבו הקדוש

לרגל יומא דהילולא של הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זיע"א

השתוקק בכל ליבו ונפשו לגאולה, אולם מאידך ליבו התפלץ מצער לנוכח הצרות שבאו על בני ישראל עקב המלחמה הקשה, ועל כן לא נקט כל עמדה ברורה. היה זה באחד מימי ניסן הראשונים, בשעת אפיית מצות. הרה"ק מרימנוב עמד על יד התנור ונשא עיניו כלפי שמיא ואמר: "מי יתן ועם כל מצה ומצה שאנו מכניסים לתנור יכנס עוד גודר רוסי ללהבות המלחמה ולא ישוב עוד..."

התריע לעומתו הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ: "נפוליאון הוא בכל זאת טמא, ודינו של טמא שהוא נדחה לפסח שני..."

גבות עיניו של הרה"ק רבי מנדל'ה נתכווצו ועיניו בחנו את רבי נפתלי במבט נוקב וחמור. מיד נמלט רבי נפתלי מרימנוב, ומיד אחרי הפסח עשה את דרכו ללובלין אל החוזה לבקש רחמים אצלו שיציל אותו מן ההקפדה שהקפיד עליו הרבי מרימנוב. אולם החוזה שלא רצה להיכנס במחלוקת עם הרה"ק מרימנוב, יעץ לרבי נפתלי שיפנה לקודניץ אל המגיד הקדוש.

באחד מימי הספירה יצא רבי נפתלי אל קודניץ ומצא את המגיד כשהוא חלוש ביותר. היה זה לאחר תקופה ארוכה בה היה המגיד רתוק למיטתו. כאשר נכנס רבי נפתלי לביתו התחזק המגיד וקם ממיטתו ופנה להיטהר לכבוד ל"ג בעומר. באותה שעה חמק רבי נפתלי לחדרו ונכנס למיטתו של המגיד ועשה את עצמו כישן.

כאשר חזר המגיד סירב רבי נפתלי לפנות את המיטה.

"לא אצא מן המיטה עד שהרבי יבטיח לי

כי התרעומת של הרה"ק מרימנוב לא תגרום לי כל נזק", כך אמר ושח למגיד את כל אשר אירע לו אצל רבו בעת אפיית המצות.

רגליו החלושות של המגיד כאבו מאד, במאמצים קשים השעין את גופו החלוש והמיוסר על קביים.

"טוב, טוב נפתלי", אמר. "לבך נכמר על יסוריהם של ישראל. אכתוב אל הרימנובער ויסיר ממך את ההקפדה". או אז קפץ רבי נפתלי מן המיטה, ופנה בשמחה להמשיך בעבודת קדשו כל הימים, להליץ טוב בעד אחיו בני ישראל ולהחיש להם ישועה במהרה.

(ע"פ יצדקת החכם, ישי"כ לסופר הרב מנשה ברנשטיין הי"ד)

כאשר חילותיו של נפוליאון מלך צרפת פלשו לרוסיה ופשטו בה כארבה, התלקח במחנה החסידים ויכוח, חשאי אבל חריף. נפלגו הדעות מי ראוי להיות המנצח במלחמה, הצאר הרוסי שהוא שונא ישראל מובהק, או הקיסר נפוליאון המעמיד פנים של אוהב ישראל.

הרה"ק רבי שניאור זלמן, בעל התניא ז"ע, התייצב לימינו של הצאר הרוסי אלכסנדר הראשון, וזאת משום שחשש מרוחות האפיקורסות אשר נפוליאון סולל להם דרך. הוא גרס כי מוטב לחיות בעוני ודלות בצל הצאר הרוסי מאשר לחיות חיי רווחה אשר נפוליאון וארצו מציעים. התפלל אפוא הרה"ק רבי שניאור זלמן לנצחון גייסותיו של אלכסנדר ואף עשה מעשים לטובתה של רוסיה.

מנגד היתה דעתו של הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב ז"ע, אשר גרס כי ראוי שהנצחון יהיה לנפוליאון כדי שבכך יבוא הקץ לצרות עם ישראל.

מאידך, היה גם צד שלישי במחלוקת - הרה"ק רבי נפתלי צבי מראפשיץ ז"ע. הוא אמנם צידד במפתחו של נפוליאון כמו הבעל התניא, אולם מטעמים אחרים לגמרי. רבי נפתלי היה מיצר על היהודים הרבים העלולים ליפול במלחמה זו. הוא גרס כי אפילו אם יצליח נפוליאון לכבוש את מוסקבה עדיין לא יוכרע הדוב הרוסי אלא ימשיך במלחמתו עוד עשרות בשנים, ואגב כך יפלו קרבנות רבים מן היהודים. מוטב אפוא, סבר רבי נפתלי, שנפוליאון יובס ויחזור השלום למדינה.

אולם מתוך שלא רצה רבי נפתלי לעורר מחלוקת בינו לבין רבו הרה"ק מרימנוב, על כן לא גילה את משנתו ברבים, אלא בעקיפין היה טוען לפניו את

טעותותיו: מדוע לא נשמע לפניו קולם של יהודים, אלמנות ויתומים כה רבים אשר המלחמה כבר המיטה עליהם אסון, למה זה יחשה הרבי למול זעקותיהם של אלפי הבאים לצבוא על דלתו ולבקש ישועה ושמירה על יקיריהם אשר נמצאים בסמוך לחזית ואיש אינו יודע מתי והאם יחזרו משם?

אולם דעתו של הרה"ק מרימנוב היתה ברורה ואיתנה. הוא אמר: "יסורים אלו יש לקבלם באהבה, מאחר ובמחיר היסורים הללו תבוא לבסוף הגאולה השלימה".

החוזה מלובלין היסס האם להתייצב לצידו של הרה"ק מרימנוב. גם הוא

חיים וקיימים

לנאמנים וילידים הנחמדים

קוראים יקרים נאמנים ונחמדים

מדור החידות והפרסים ממשיך בהופעתו להעמקת הקשר של הקוראים והילדים הנחמדים אל הדמויותיהם של צדיקי ישראל.

השאלות יעסקו בפיענוח מצבות של צדיקי ישראל הקשורים במישרין או בעקיפין אל רבינו הקדוש ז"ע בכל פעם תוצג תמונה חלקית של אחת המצבות ועליכם לזהות במי המדובר. לרוב תמצאו את הפתרון בין בתרי הגליון.

התשובות מתקבלות בקו לודמיר 02-30-111-22 שלוחה 0

התשובה
לגליון אמור
- גליון 79

ציון הרה"ק רבי ישעיהו מקרעסטיר זיע"א
(ג' אייר תרפ"ה).

הזוכה
ר' יששכר בעריש וייס
מאנסי, נ"ג.

והשבוע:

מי הצדיק?
מתי נסתלק?
היכן נטמן?

בין כל הפותרים
עד זים שני פר' במדבר
תוגרל השבוע תו זכוי
לרכישת ספרים
ע"ס 50 ש"ח

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

תפארת עדת לודמיר!?

וכן גם שיתופי פעולה נוספים. כעת אנו מדווחים מפי ראש הקהילה והשליח היהודי של ועד הכנסת אורחים בלודמיר, כי הוא נקרא בדחפיות ע"י תושבים מקומיים לאחד ממוקדי פינויי האשפה בלודמיר, שם הבחינו הגויים בשבר מצבה שנראה להם שייך לקהילה היהודית. השליח סר מיידית למקום ואכן אישר מיידית כי מדובר במצבה יהודית, שכן אותיות עבריות נחקקו על גבה. בתמונה ששיגר אלינו נראה כי אף מדובר ביהודי חשוב ומורם מעם, כאשר מבין המילים הספורות מבצבצות סופי השורות "עדתנו - תפארתנו" וכו'.

המצבה נלקחה לשמירה בכבוד הראוי, ואף השטח סביבותיה נסרק, בתקווה למצוא את שאר חלקי המציבה.

"החיים היהודיים בלודמיר מתעוררים לתחייה", זוהי עוד כותרת המתווספת לסדרת הידיעות שכבר נכתבו במדור זה בתקופה האחרונה.

זאת בהמשך לדיווחים על ההתפתחות לטובה ביחסים עם האוכלוסיה המקומית בלודמיר - התפתחות שחשיבותה היא בראש ובראשונה בהורדת מפלס האיבה והאנטישמיות שהיתה בעיר עד לפני זמן מה.

כאמור, עם קביעת העובדות בשטח ורכישת המלון ע"י ארגון הכנסת אורחים, הפנימה האוכלוסיה המקומית את המצב החדש והשלימה עם עובדת קיומם של יהודים חרדים שקנו שבתיה בעיר, ולא זו בלבד שחדלו מצעדי ההתנגדות, אלא שהם אפילו החלו להכיר בנו ככתובת המייצגת את היהודים בלודמיר.

כך דיווחנו לאחרונה על מסירת גויל ס"ת שנמצא בעליית גג,

רוצה לקבל את העלון במייל?

שלח הודעה ל-

A023011122@gmail.com

המעוניין לקחת חלק בהפצת העלון

מוזמן להתקשר

לקו לודמיר 02-30-111-22 שלוחה 8

הנדיב החפץ בעילום שמו

מעיר לונדון יצ"ו

לזכותו ולזכות משפחתו,

ושיצליח בכל מעשיו

לזכות עידן ישראל בן טרז אסתר

איריס נועה בת סוליקה

וכל יוצאי חלציהם וכל הנלווים אליהם

להצלחתם, ברוב נחת ושלוחה